

De toestand in Griekenland blijft voor heel wat debat zorgen ter linkerzijde: massaal en langdurig volksverzet tegen een draconisch besparingsbeleid, een radicale linkse partij die enorm in de lift zit, ... Even leek zelfs de vorming van een linkse regering mogelijk die zou breken met het neoliberale beleid. Het moge duidelijk zijn: er valt heel wat te leren uit wat in Griekenland gebeurt. Daarnaast is het ook broodnodig een actieve solidariteitsbeweging op te bouwen. Wat de Grieken vandaag treft, kan ons morgen elders in Europa overkomen! Hieronder alvast een reeks bijdragen van Griekse activisten.

Griekenland: een pyrrusoverwinning voor rechts?

Door Gilardi Paolo en Dimitri Hilaris

“Het is niet op angst, maar op hoop dat wij onze toekomst zullen vestigen”. Zo verwoordde Alexis Tsipras de verkiezingsnederlaag van Syriza, de links-radicale coalitie waarvan hij de leider is.

Want ondanks de overwinning van rechts is niets opgelost voor het Griekse volk. Het zal nu nog minder gemakkelijk zijn voor de partijen die gevraagd zijn mee te regeren in het kader van een kabinet van nationale eenheid. Meer nog, paradoxaal genoeg blijkt de nederlaag van Syriza geen factor van ontmoediging te zijn maar net een van hoop.

Paolo Girardi interviewde Dimitris Hilaris, lid van de leiding van OKDE-Spartakos (Griekse afdeling van de 4^e Internationale).

En Dimitris, niet te erg ontgoocheld door de overwinning van rechts?

Het is een pyrrusoverwinning. De media hebben tijdens de verkiezingskampanje ingespeeld op de angst, voor de uittreding uit de Euro, de gevolgen van het niet respecteren van de memoranda die ondertekend zijn met de EU, de instabiliteit op regeringsniveau. Rechts is er ook in geslaagd stemmen naar zich toe te trekken van sociale lagen die echt een panische angst hebben voor deze instabiliteit. Terwijl Syriza vooral stemmen haalde bij werknemers en jongeren, heeft rechts stemmen gehaald bij de middenklasse en een deel van de oudere generatie. Maar noch Nea Demokratia (ND), de overwinnaar met 29,66%, noch Syriza met 26,89%, zijn er in geslaagd om de 35% die zich onthield, te mobiliseren. Syriza haalde haar 10% extra stemmen (in vergelijking met de verkiezingen in mei) bij de andere linkse krachten. De ND deed hetzelfde langs de rechtse kant.

En nu?

Men zal snel merken dat het een pyrrusoverwinning is. Een regering van nationale eenheid met ND, PASOK en DIMAR (Democratisch Links, een rechtse afsplitsing van Syriza) gaat zich geconfronteerd zien met dezelfde tegenstellingen waarmee de Griekse maatschappij al de hele tijd kampt. Des te meer omdat we nog nooit, op een korte periode na, een regering van nationale eenheid in

Griekenland hebben gekend. En die regering zal verder de wondermiddelen van de troika (EU, Wereldbank en IMF) moeten toepassen. En dit, voor de eerste maal, met een sterke oppositie in het parlement én de straat.

Inderdaad, de straatmobilisaties...

Het resultaat van Syriza heeft vertrouwen geschonken. Vertrouwen en een sociale dynamiek die al aanwezig was, zoals de mobilisaties van de laatste drie jaar al toonden, maar ook vertrouwen in de mogelijkheid om een massale radicaal-linkse formatie te laten bestaan, wat de onduidelijkheden van Syriza ook mogen zijn.

Deze situatie helpt ook de discussie vooruit over de alternatieven. In de protesten zal de eis voor de dag komen alternatieven voor te stellen. Dit stimuleert de politisering, en dat is niet goed voor de regering. Er is een sociale en politieke dynamiek bezig. En die is op dit moment belangrijker dan de verleiding die er bestaat zich tevreden te stellen met een sterke parlementaire vertegenwoordiging van radicaal-links. We moeten oppassen voor een arbeidsdeling tussen de sociale bewegingen, die geacht worden te protesteren, en linkse partijen die aan politiek doen.

Syriza staat als electorale vertolking van de strijd model in Europa.

Zoals hun leiding stelt, is Syriza "een partij van een normale democratische toestand". Maar als Syriza de burgerlijke wettelijkheid respecteert, zal deze laatste Syriza van geen kanten respecteren. En het is in deze dynamiek dat de dingen zich kunnen voordoen. Het volstaat niet te wijzen op de onduidelijkheden van Syriza –hun programma is gematigder dan hun slogans - wij moeten het debat dat aan de oppervlakte komt binnen links over een alternatieve politiek stimuleren. Wij, als krachten van Antarsya, de antikapitalistische coalitie, moeten lessen trekken uit deze ervaring. Wij moeten de initiatiefnemers zijn van een sociale dynamiek en politiek die verandering wil. Dit moet uitmonden in een eenheidsfront met Syriza en de Communistische Partij, de KKE, rond de idee van een linkse regering, die geen regering van mee beheren zal zijn, maar een van een breuk met het systeem.

Wat wil dat zeggen?

Dat willen zeggen dat de memoranda worden geannuleerd, er gebroken wordt met de euro en de Europese Unie. Niet om terug te keren naar de drachme, maar om de troika het middel te ontnemen om te bedreigen en te chanteren, wat de euro nu is. Immers, hoe kan je praten over de nationalisering van de banken, of zelfs simpelweg de openbare controle erop zoals Syriza voorstelt - als we geen meester zijn over de geldcreatie? Het is aan ons om de bedreiging om te keren: als jullie verder gaan met jullie dictaten dan kunnen wij uit de euro stappen. En daarom moeten we de massa's overtuigen dat er leven is buiten de Euro, maar niet in nationalistische termen.

Inderdaad, daarover gesproken: extreemrechts bevestigt haar aanwezigheid...

Het is daarom dat we hen in de straten moeten bekampen, door het conflict op het sociale terrein te verplaatsen, niet op het nationale.

Sommige schattingen spreken van 560 miljard € aan kapitaalvlucht alleen al in het jaar 2010. Wat kunnen we in Europa doen om het Griekse volk te steunen?

De internationale solidariteit is ons dierbaar. We voelen ons minder alleen op een moment dat men ons doet geloven dat we een geval apart zijn in Europa. En daarom zou het goed zijn als jullie de banken onder druk zouden kunnen zetten om de grootte van de geldplaatsingen door Griekse rijken bekend te maken...

* Dit interview verscheen oorspronkelijk in l'Anticapitaliste, de krant van het Zwitserse Gauche Anticapitaliste.

Syriza triomfeert ... en verliest de verkiezingen. Maar misschien is uitstel geen afstel?

Door Yorgos Mitralias *

Het scheelde haast niets, slechts 2,77% van de stemmen, en de Coalitie van Radicaal Links (SYRIZA) zou de Griekse verkiezingen gewonnen hebben. Dat zou de kroon geweest zijn op zijn spectaculaire electorale vooruitgang die van 4.5% naar bijna 27% evolueerde in minder dan drie jaar! Maar verenigd rechts van Neo Demokratia en zijn acolieten uit alle windstreken (de oude sociaal-liberalen van PASOK en de leerling sociaal-democraten van Democratisch Links) hebben alle recht om een zucht van verlichting te slaken: de dreiging van de vorming van een linkse regering die de soberheidsmaatregelen ongedaan maakt verdwijnt uit het zicht, tenminste voor het ogenblik...

De opluchting is trouwens algemeen bij diegenen van boven die ons regeren en ons uithongeren. De euro veert op, de markten herademen, mevrouw Merkel jubelt en de zogezegd "socialistische" Internationale van de Papandreous en de Hollandse prijst zich gelukkig met de "nederlaag" van spelbedervers zoals Tsipras & Co. Is dit dan het einde van de nachtmerrie waarin de Griekse proefkonijnen in opstand kwamen en "laboratorium Griekenland" bezet hielden? Het antwoord is een categoriek neen. De nachtmerrie is hier om hier te blijven en alles wijst erop dat de nieuwe Griekse regering fragiel en zwak zal zijn, ondermijnd door haar interne tegenstellingen, door de crisis die ze niet beheerst en vooral door de groeiende weerstand van het Griekse volk.

Een iets grondiger analyse van de verkiezingsresultaten van SYRIZA is niet zo rooskleurig voor de aanhangers van de soberheidspolitik. SYRIZA slaat aan in de leeftijdsklasse van 18-45 jaar en triomfeert in de grote stadscentra zoals groot-Athene, Piraeus of Patras waar meer dan de helft van de Griekse bevolking leeft en werkt. Kortom, SYRIZA kan rekenen op de steun van de actieve en jonge bevolking, terwijl de aanhangers van de [trojka](#) en van de soberheidspolitik (Neo Demokratia en Pasok) overleven dankzij de steun van de grote meerderheid van de bejaarden (+65 jaar) en het Griekse platteland. Een sociaal-politieke realiteit die weinig goeds belooft voor de Griekse reactionairen en hun internationale opdrachtgevers als men bedenkt dat het net de jonge leeftijdsklassen en de stadsbevolkingen zijn die traditioneel de geschiedenis maken in de landen van het Noorden.

Als er dus een les moet getrokken worden uit deze Griekse verkiezingen, dan is het dat SYRIZA voortaan de bovenhand haalt bij de arbeiders en de werklozen, bij de jeugd en in de volkswijken, in de historische bastions van communistisch links, daar waar de Griekse KP (KKE) tot voor kort onbetwist aanwezig was. Dat is een belangrijke wending, historisch zelfs, gezien dat deze KKE die tot voor 2 of 3 maanden nog SYRIZA voorbijstak, nu herleid is tot een marginale electorale kracht (4,5%), en dit na een werkelijke aderlating van militanten en sympathisanten ten voordele van de Coalitie van Radicaal Links.

In werkelijkheid is de herschikking van het links politiek landschap zo goed als volledig, aangezien er nog een andere en grotere aderlating plaats had bij de coalitie van de organisaties van

extreem-links ANTARSYA ten voordele van SYRIZA. ANTARSYA werd herleid tot een veelzeggende 0,33% van de stemmen; de organisatie moet er alles aan doen om te vermijden dat haar crisis zou leiden tot een dramatische verspilling van duizenden revolutionaire militanten op een ogenblik dat heel radicaal links die net zo nodig heeft...

Het zou nochtans totaal verkeerd zijn te denken dat SYRIZA voortaan een gemakkelijk leventje kan leiden, dat ze zomaar kan rekenen op de permanente trouw van haar 2 miljoen kiezers. Bij de minste foute stap van haar leiding riskeert SYRIZA in recordtempo alles te verliezen, want de verpletterende meerderheid van haar kiezers heeft haar gesteund niet omwille van “ideologische” redenen, maar opdat ze radicale oplossingen zou geven aan vitale problemen, en die ook in de praktijk brengen. Dat is trouwens de reden waarom SYRIZA een versnelde opgang gekend heeft vanaf het ogenblik dat ze als doelstelling van haar campagne stelde de verkiezingen te winnen en een linkse regering te vormen die onmiddellijk de soberheidsmaatregelen zou opheffen. En omgekeerd, de reden waarom SYRIZA gedurende de laatste drie dagen van de campagne haar voorsprong verloren heeft – en daarmee ook de verkiezingen – is dat haar leiding geprobeerd heeft de tegenstanders te paaien door het programma en het discours te verzachten.

Men moet dus op zijn hoede zijn voor verkeerde stappen, want de gevolgen daarvan zouden nu catastrofaal zijn: zij die ervan zouden profiteren zouden niet de traditionele gewezen grote partijen zijn, maar de neonazistische moordenaars “die er zijn om er te blijven”. Niet alleen in de stembusresultaten, maar ook in de straten waar ze nu reeds hun moordaanslagen tegen immigranten en linkse militanten opdrijven. Helaas, de Griekse linkerzijde was onvoorbereid op die bruine pest, en het neonazistisch monster is goed en wel uit het ei. Het is nog niet te laat als de Griekse linkerzijde zo rap mogelijk beslist dit pasgeboren monster de kop in te drukken; zelfs om redenen van zelfbehoud is dit nodig.

Dit gezegd zijnde moeten er twee of drie grote lessen getrokken worden uit de ervaring van SYRIZA. Deze organisatie werd bijna negen jaar geleden gevormd uit een samenwerking, of eerder een “huwelijk”, van een linkse reformistische partij (Synaspismos) met een twaalftal organisaties en stromingen van extreem- links. De eerste les is dat eenheid mogelijk is. De tweede is dat eenheid opbrengt. En de derde dat eenheid mogelijk is en opbrengt op voorwaarde dat het een eenheid is gesteund op radicaliteit! In tijden als deze verdient een ervaring zoals die van SYRIZA onze volledige aandacht en – natuurlijk – onze actieve internationalistische solidariteit. Want in Griekenland kan radicaal links nog winnen: mogelijk is de overwinning enkel maar uitgesteld!

Athene 19 juni 2012

(*) Yorgos Mitralias is mede-stichter van het Grieks comité voor de opheffing van de schuld, aangesloten bij het internationaal netwerk [CADTM](#). Dit artikel verscheen oorspronkelijk op de website van [CADTM-Griekenland](#); Nederlandse vertaling door [Ander Europa](#).